

Raport z ankietyzacji uczniów przeprowadzonej w ramach Punktu Doradztwa dla Młodzieży

Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałczu w okresie od 01.09.2023r. do 31.12.2024r. realizował projekt pilotażowy pn. „Czas na Młodych” finansowany ze środków Funduszu Pracy w wysokości 628.000,00 zł. w ramach naboru ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pod nazwą „Czas na Młodych –punkty doradztwa dla młodzieży”.

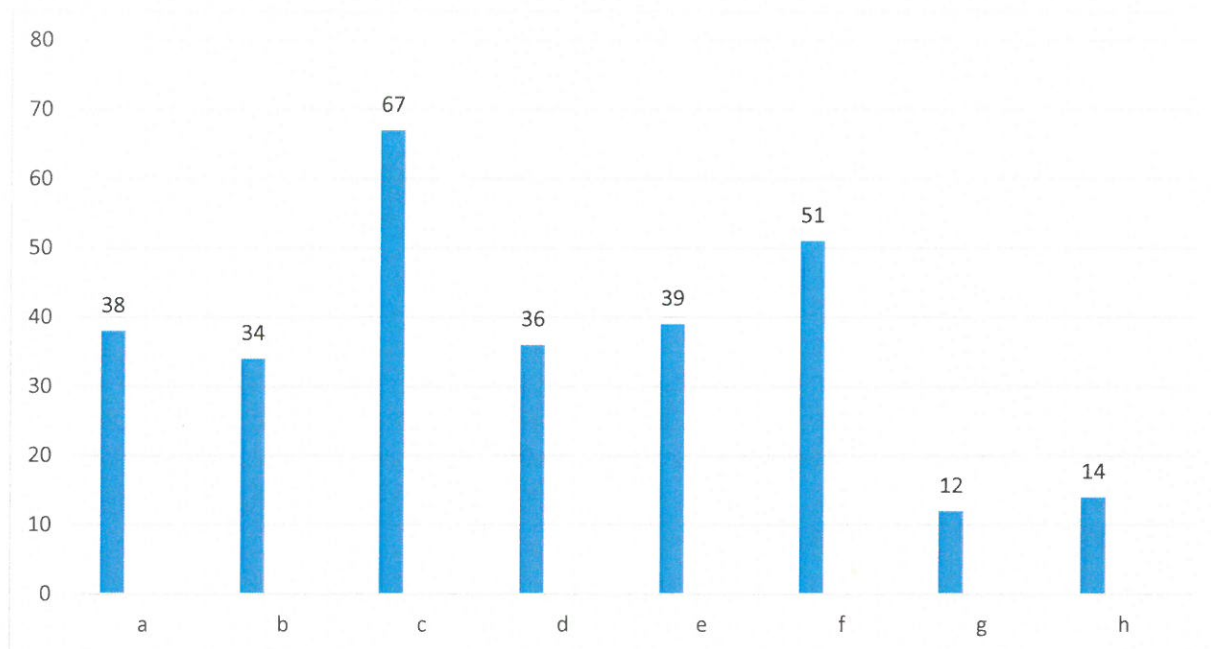
Była to inicjatywa skierowana do młodzieży powiatu wałeckiego w wieku 18-29 lat zarejestrowanej w Urzędzie jako osoby bezrobotne lub poszukujący pracy, która łączyła usługi realizowane dotychczas przez kilka instytucji i wspierała uczestników projektu w wejściu na rynek pracy. Proponowane formy wsparcia zawierały innowacyjne elementy dostosowane do aktualnej sytuacji młodych osób poszukujących pracy oraz oczekiwań pracodawców. W ramach projektu został utworzony Punkt Doradztwa dla Młodzieży, który funkcjonował w ww. okresie w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Wałczu (pokój nr 19) w formie stacjonarnej oraz mobilnej poprzez dyżury pełnione przez personel projektu raz w miesiącu w każdym mieście powiatowym tj. Tucznie, Człopie i Mirosławcu w okresie od września do grudnia 2024r. i aktualnie również jest czynny.

Każdy klient Punktu został objęty usługą poradnictwa zawodowego, w ramach której wytyczył ścieżkę aktywizacji zawodowej obejmującą staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, wsparcie towarzyszące w zakresie zwrotu kosztów przejazdu do miejsca aktywizacji oraz kosztów opieki nad dzieckiem, wsparcie specyficzne, doradztwo psychologiczne, prawne, finansowo-ekonomiczne i edukacyjne oraz informację w zakresie możliwych form pomocy społecznej. Ostatecznie ze wsparcia projektowego skorzystało 26 osób.

W ramach działań informacyjno-promocyjnych w okresie od 28.02.2024r. do 17.04.2024r. zostały zorganizowane spotkania w szkołach ponadpodstawowych z terenu powiatu tj. w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wałczu oraz Zespole Szkół nr 4 Rolniczym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wałczu, z ostatnimi klasami w celu zapoznania ich z ofertą Punktu Doradztwa i rozpoznania ewentualnych potrzeb uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej, a następnie udzielenia im pomocy w jej rozpoczęciu. Z oferty tej skorzystało 5 klas branżowych, 4 klasy technikum i 1 klasa liceum ogólnokształcącego. W trakcie spotkań trwających jedną lub dwie godziny lekcyjne została przeprowadzona ankietyzacja uczniów pozwalająca na określenie planów zawodowych, identyfikacji umiejętności i kompetencji, w tym cyfrowych oraz barier, których skutkiem jest brak aktywności w poszukiwaniu pracy, w tym udzielona została informacja na temat rejestracji w Urzędzie. W badaniu uczestniczyło 194 uczniów (86 uczennic i 108 uczniów), w tym 38 zostało objętych dodatkowo badaniem kompetencji cyfrowych. Ankieta była anonimowa i zawierała 10 pytań w większości z możliwością wyboru kilku odpowiedzi adekwatnych do sytuacji badanego ucznia. Pierwsze dwa pytania określały adresata ankiety to jest płeć i status ucznia ostatniej klasy szkoły ponadpodstawowej, a kolejne dotyczyły już potrzeb, oczekiwań,

posiadanych kompetencji lub kwalifikacji oraz barier na rynku pracy, na które napotka młodzież kończąca edukację.

Pytanie nr 3 dotyczące planów uczniów po ukończeniu szkoły.

Odpowiedzi na pytanie nr 3:

- a) Studiować na kierunku
- b) Pracować w zawodzie
- c) Pracować i studiować,
- d) Prowadzić własną firmę,
- e) Wyjechać do innego miasta w Polsce w celu poszukiwania pracy, podjęcia stażu lub praktyk zawodowych,
- f) Wyjechać do innego kraju w celu poszukiwania pracy, podjęcia stażu lub praktyk zawodowych,
- g) Zarejestrować się w Powiatowy Urzędzie Pracy w Wałczu w celu uzyskania pomocy w wejściu na rynek pracy,
- h) Mam inne plany, jakie

Badani uczniowie wśród planowanych kierunków studiów wymienili: trychologię, logistykę lub zarządzanie (3 osoby), logopedię, kryminologię, wiedzę o teatrze, informatykę/programowanie (5 osób), filologię angielską, architekturę budowlaną, kierunek mechaniczny- elektronik/mechatronik (2 osoby), weterynarię, dietetykę (2 osoby), ekonomię, komunikację wizerunkową, psychologię (3 osoby), ratownictwo medyczne (2 osoby), fizjoterapię (2 osoby), pielęgniarstwo, bezpieczeństwo narodowe/wewnętrzne, biotechnologię/inżynierię biomedyczną, grafikę komputerową i resocjalizację. Ponadto 2 osoby zadeklarowały, iż rozpoczną naukę na studiach wyższych, ale jeszcze nie wybrały konkretnego kierunku.

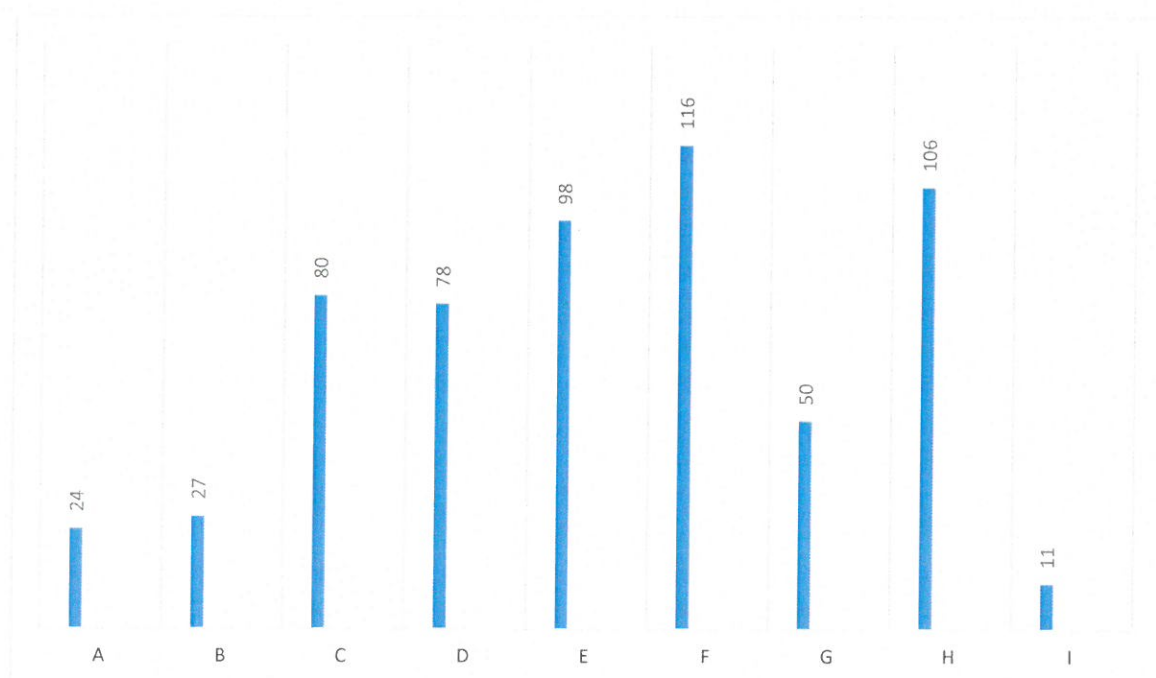
Kolejne osoby zamierzają podjąć pracę w następujących zawodach i miejscach pracy: żołnierz zawodowy (7 osób), fryzjer (3 osoby), Lasy Państwowe, operator maszyn skrawających, monter sieci i instalacji sanitarnych, policjant, informatyk/programista (3 osoby), architekt krajobrazu, mechatronik (2 osoby), stylistka paznokci, psycholog, pracownik wojska, kierownik międzynarodowy, analityk danych. Ponadto 4 osoby planują zatrudnienie, ale jeszcze nie wiedzą w jakim zawodzie. Natomiast inne plany niż wymienione w pytaniu nr 3

dotyczyły zwiedzania świata, kontynuowania nauki także związanej z wyjazdem do innego miasta (4 osoby), współpracy w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz pozostawania na utrzymaniu innych osób (2 osoby).

Z powyższych danych wynika, iż 46% badanej młodzieży planuje wyjechać z miasta, a nawet z kraju w celu poszukiwania pracy, podjęcia stażu lub praktyk zawodowych, a kolejne 35% zamierza pracować i studiować. W przypadku pierwszej grupy jest to tendencja niepokojąca dla lokalnego rynku pracy oraz instytucji edukacyjnych oferujących kształcenie policealne, pomaturalne lub wyższe. Uwzględniając, iż 20% badanych zamierza studiować nie podejmując jednocześnie zatrudnienia to pozostałe osoby deklarujące rozpoczęcie swojej kariery zawodowej nie zamierzają pozostać w miejscu zamieszkania lub nauki. Świadczy o tym również mała grupa osób planujących rejestrację w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałczu (6% uczniów). Badani widzą swoją szansę na realizację planów zawodowych poza powiatem wałeckim. Konsekwencją tych decyzji może być niedobór kadr wśród lokalnych pracodawców i przedsiębiorców oraz problemy w rekrutacji do szkół policealnych i wyższych. Dość niski jest również poziom przedsiębiorczości wśród uczniów. Jedynie co piąty planuje prowadzić własną firmę. Przyczyną tej decyzji może być niewielkie doświadczenie zawodowe ankietowanych, które często nie pozwala na samodzielne wykonywanie pracy i skuteczne konkutowanie z innymi podmiotami gospodarczymi, nieznanomość rynku, brak identyfikacji nisz rynkowych, niski kapitał finansowy, czy brak wiary we własne możliwości.

Oceniając natomiast proponowane przez uczniów kierunki studiów i zawody, w których podjęliby zatrudnienie należy zauważyć, iż część z nich aktualnie znajduje się w grupie zawodów deficytowych na wałeckim rynku pracy, co daje duże szanse na podjęcie pracy. Należą do nich fizjoterapeuci, kierowcy autobusów i samochodów ciężarowych, pielęgniarki, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, psychologzy i psychoterapeuci, pracownicy służb mundurowych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, spawacze, robotnicy budowlani i ślusarze.

Kolejne pytanie nr 4 dotyczyło posiadanych umiejętności lub kompetencji, które uczniowie wykorzystają w pracy zawodowej:

Odpowiedzi na pytanie nr 4:

- a) Potrafię programować,
- b) Potrafię tworzyć grafikę komputerową,
- c) Posiadam bardzo dobrą znajomość obsługi komputera, w tym programów Word, Exel, PowerPoint,
- d) Potrafię tworzyć treści cyfrowe (youtube, influencer, tik tok, streamer),
- e) Znam języki obce w stopniu komunikatywnym (proszę wskazać jakie)
- f) Posiadam prawo jazdy kat.,
- g) Posiadam uprawnienia zawodowe np. po odbytym szkoleniu (proszę wskazać jakie)
- h) Potrafię samodzielnie przygotować CV, list motywacyjny oraz odbyć rozmowę kwalifikacyjną z pracodawcą,
- i) Inne, jakie

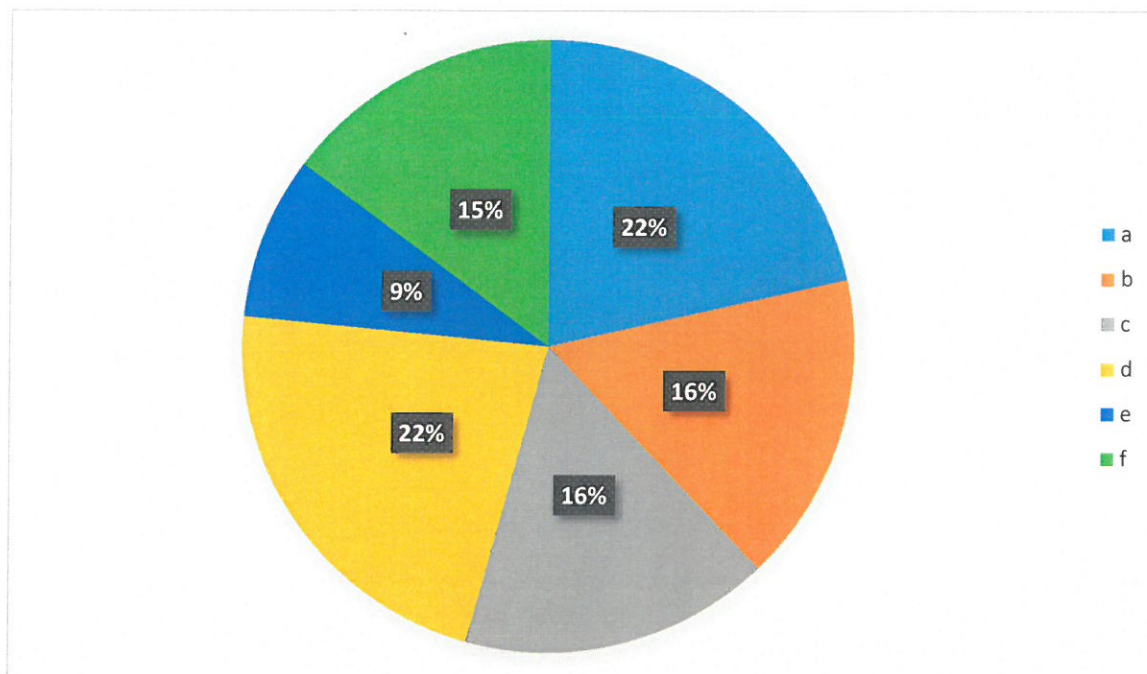
Badani uczniowie w pytaniu nr 4 lit. e wskazali znajomość języka angielskiego (89 osób), języka niemieckiego (7 osób), ukraińskiego (2 osoby) oraz pojedyncze osoby francuskiego, rosyjskiego, rumuńskiego i koreańskiego. W grupie osób posiadających prawo jazdy zdecydowanie najczęściej legitymowało się uprawnieniem kategorii B – 112 osób. Pozostałe 4 osoby wymieniły kategorię AM, A, T i C.

Wśród uprawnień zawodowych uczniowie wymienili szkolenia fryzjerskie, spawacza (5 osób), operatora wózka jezdniowego (12 osób), operatora koparko-ładowarki (3 osoby), obsługa programu AutoCAD (2 osoby), operator CNC (8 osób), obsługa programów Optima i Płatnik (7 osób), uprawnienia SEP do 1 KV (7 osób), kurs barmana (2 osoby), operator HDS, architekt krajobrazu, kurs florystyczny, kurs rezydenta turystycznego, kurs trenera personalnego, barista i szkolenie ze stylizacji rzęs.

W ostatniej odpowiedzi „inne” umiejętności badani wskazali obsługę narzędzi, kreatywność i szybkie podejmowanie trafnych decyzji, dobrą znajomość gier, murowanie, lutowanie, spawanie, znajomość budowy układów elektrycznych, kurs pierwszej pomocy i ratownictwa wodnego oraz opiekę i organizację zajęć dla dzieci.

Z powyższych danych wynika, iż badani uczniowie są grupą potencjalnie mobilną-58% posiada prawo jazdy kat. B a 55% spośród nich potrafi samodzielnie przygotować dokumenty aplikacyjne i odbyć rozmowę kwalifikacyjną z pracodawcą. Ponadto 51% badanych wskazało komunikatywną znajomość języka obcego, w tym 91% odpowiedzi dotyczyło języka angielskiego. Kolejnym wysokim wynikiem jest bardzo dobra znajomość obsługi komputera, w tym programów Word, Exel, PowerPoint oraz umiejętność tworzenia treści cyfrowych. Dotyczy to 41% badanych. Kolejne 24 i 27 osób wskazało, iż potrafią programować lub tworzyć grafikę komputerową. Wnioskować można zatem, iż większość ankietowanych uczniów będzie mogła w pracy zawodowej w pełni korzystać z technologii informatycznych oraz komunikować się w języku angielskim. Niższy poziom 26% badanych zostały osiągnięty w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych. Oznacza to, iż co czwarty uczeń już na etapie nauki w szkole średniej nabył kompetencje lub kwalifikacje zawodowe, które później będzie mógł wykorzystać w pracy zawodowej. W większości są one poszukiwane na rynku pracy i odpowiadają jego potrzebom. Działanie to zwiększy szanse absolwenta szkoły na podjęcie pracy. Ponadto 11 osób wymieniło dodatkowe umiejętności także zawodowe, które ułatwią ankietowanym funkcjonowanie w miejscu zatrudnienia. Jedyną umiejętnością wymagającą doskonalenia dla grupy uczniów, którzy nie zaznaczyli odpowiedzi twierdzącej w pytaniu nr 4 lit. h jest umiejętność przygotowania CV i innych dokumentów aplikacyjnych. Jest ona niezbędna w trakcie poszukiwania pracy oraz powinna być opanowana przez każdego absolwenta szkoły.

W pytaniu nr 5 ankietowani określali swoje główne zainteresowania, przedmioty (nauki):

Odpowiedzi na pytanie nr 5:

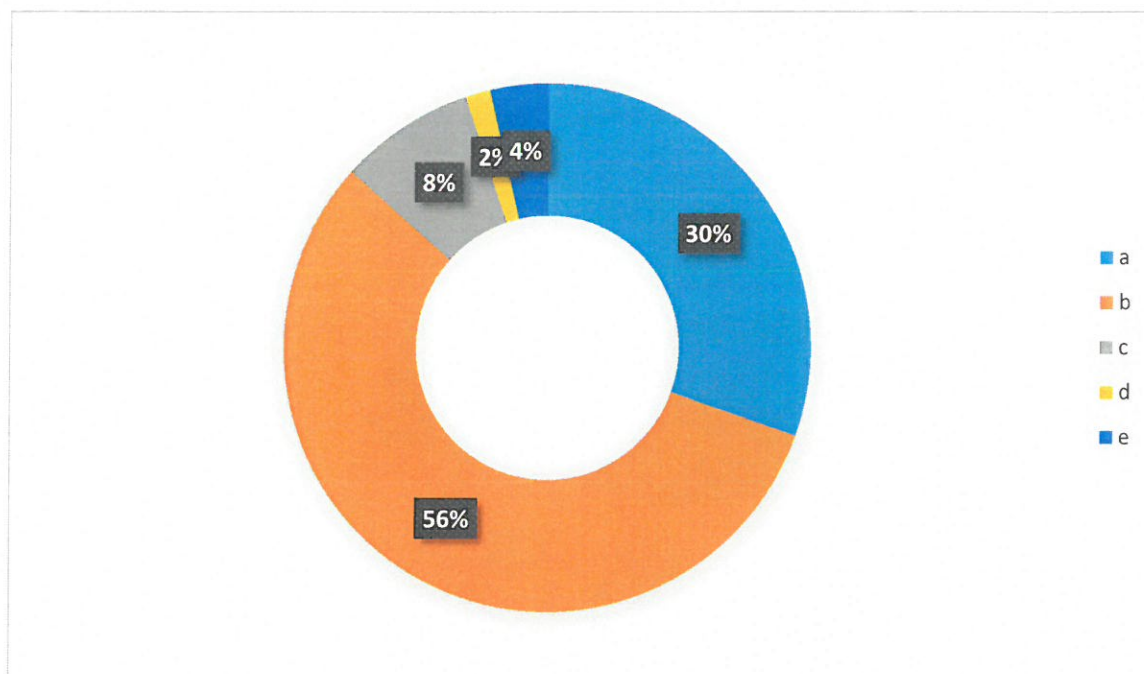
- a) Ścisłe (matematyka, fizyka),
- b) Przyrodnicze (biologia, geografia, chemia),
- c) Humanistyczne (język polski, historia),
- d) Nauki społeczne (socjologia, psychologia, nauki o polityce, archeologia),
- e) Nauki medyczne (medycyna, stomatologia, psychiatria),
- f) Inne, jakie

W ostatniej z odpowiedzi uczniowie wymienili języki obce (5 osób), sport i aktywność fizyczną (6 osób), motoryzację, wędkarstwo, przedmioty artystyczne-plastykę (5 osób), informatykę (3 osoby), muzyka i śpiew (2 osoby), astronomię, dietetykę, militaria, trychologię, poezję i elektronikę.

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, iż najliczniejsze grono uczniów interesuje się naukami społecznymi i ścisłymi, a następnie przyrodniczymi, humanistycznymi i medycznymi. Żadna z nauk nie dominuje wśród pozostałych. Ze względu na swój zakres mogą być one wykorzystane w pracy zawodowej.

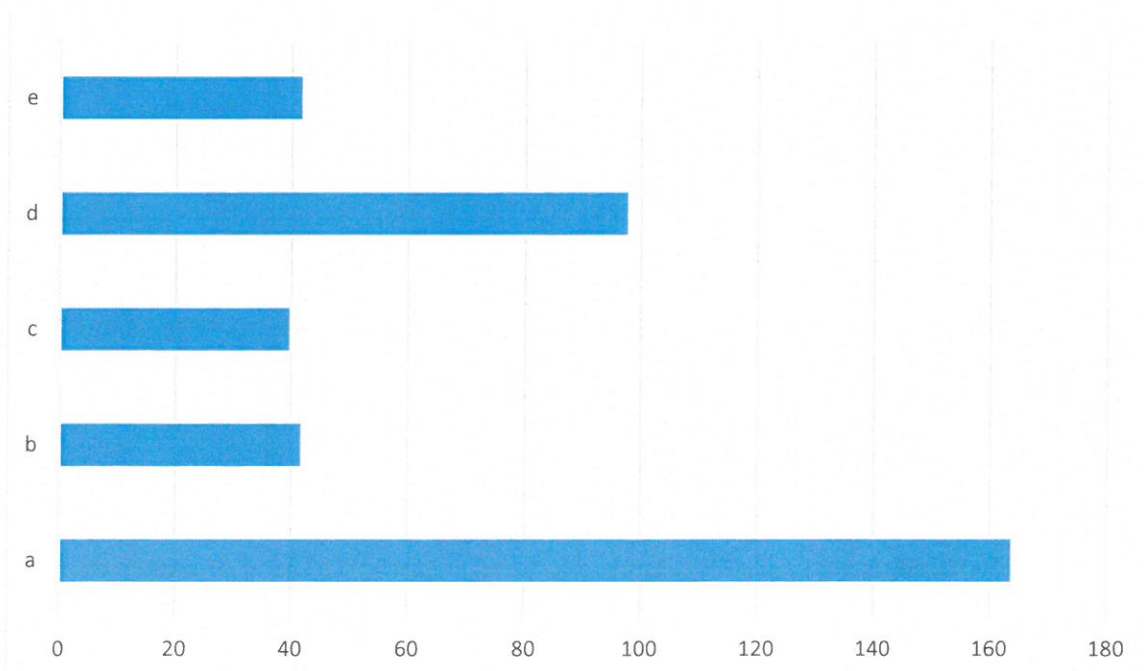
W pytaniu nr 6 uczniowie określili poziom posiadanych kompetencji cyfrowych wybierając:

- a) bardzo dobry,
- b) dobry,
- c) niewystarczający,
- d) niski,
- e) nie posiadam kompetencji cyfrowych.

Powyższe dane potwierdzają, iż większość badanych ocenia swoje kompetencje cyfrowe jako bardzo dobre i dobre (86%), co koreluje z wysokim udziałem odpowiedzi twierdzących na pytanie nr 4 w zakresie umiejętności obsługi komputera, programowania, grafiki komputerowej i tworzenia treści cyfrowych. Jednakże 14% uczniów wskazało poziom niewystarczający lub niższy. Brak lub zbyt niski poziom umiejętności cyfrowych może ograniczyć im dostęp do niektórych miejsc pracy, zwłaszcza tych wymagających zastosowania różnych technologii elektronicznych i komunikacyjnych.

W kolejnym z pytań tj. w pytaniu nr 7 uczniowie określili posiadane doświadczenie zawodowe.

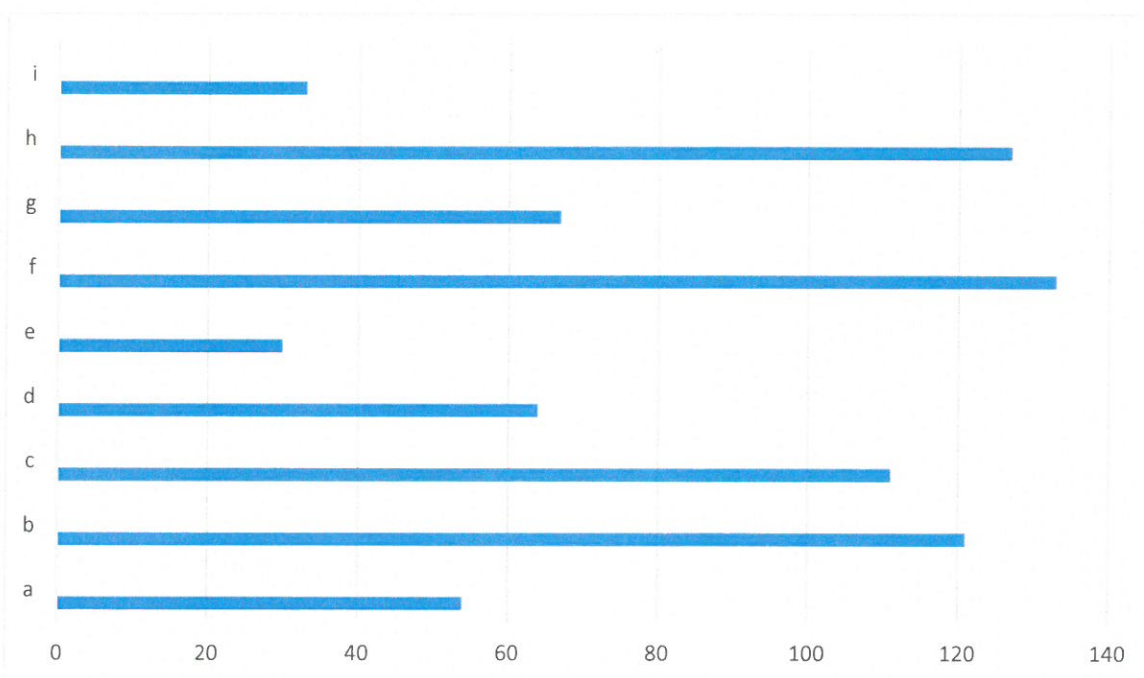
Odpowiedzi na pytanie nr 7:

- a) Praktyki zawodowe,
- b) Zatrudnienie w ramach praktycznej nauki zawodu,

- c) Doświadczenie zdobyte w trakcie pomocy rodzinie w prowadzeniu działalności gospodarczej,
- d) Wykonywanie prac sezonowych, wakacyjnych,
- e) Zatrudnienie w ramach umowy zlecenie/ umowy o dzieło.

Największa grupa uczniów tj. 85% zaznaczyła, iż odbyła praktyki zawodowe, co wynika z realizowanego przez nich programu nauczania w zakresie szkoły ponadpodstawowej. W ankietyzacji uczestniczyli głównie uczniowie technikum, dlatego też udział praktyk jest tak wysoki. Badana młodzież wykonywała także prace sezonowe lub wakacyjne oraz rzadziej była zatrudniona w ramach praktycznej nauki zawodu, umów cywilnoprawnych czy pomagała rodzinie w prowadzeniu działalności gospodarczej. Ważnym dla ich ścieżki zawodowej jest fakt, iż już w trakcie nauki młodzież podejmowała dodatkowe prace zdobywając tym samym doświadczenie zawodowe.

Ankietowani uczniowie w następnym pytaniu nr 8 wskazywali czynniki niezbędne według nich do osiągnięcia sukcesu zawodowego.

Odpowiedzi na pytanie nr 8:

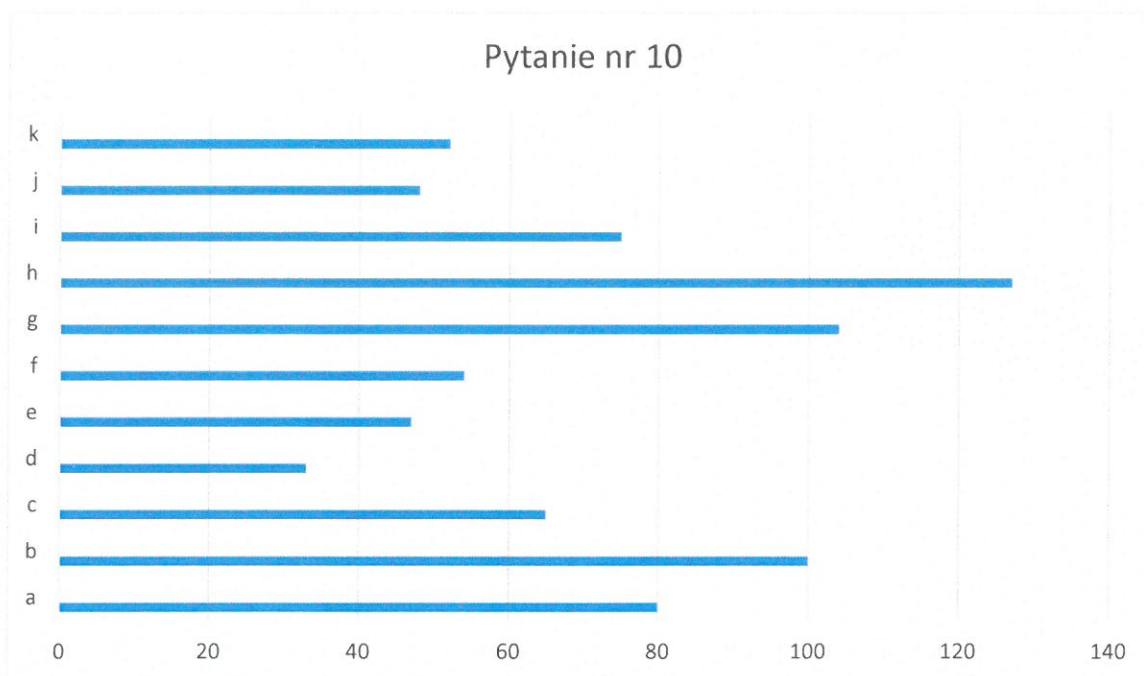
- a) Zdobyć wykształcenie wyższe,
- b) Umiejętność współpracy z innymi,
- c) Ciągły rozwój zawodowy (np. studiowanie, udział w szkoleniach),
- d) Wsparcie rodziny / znajomych,
- e) Mieszkanie w dużym mieście,
- f) Podążanie za swoimi marzeniami,
- g) Jasno określone cele zawodowe i ich realizowanie,
- h) Wiara we własne umiejętności,
- i) Szybkie podjęcie pracy.

Z powyższych danych wynika, iż wśród trzech odpowiedzi, które uzyskały ponad 60% uczniowie zaznaczali umiejętności interpersonalne, odnoszące się do różnych kompetencji społecznych lub postaw, a są to: podążanie za swoimi marzeniami (69%), wiara we własne umiejętności (66%) oraz umiejętność współpracy z innymi (62%). Na dalszych pozycjach wskazali: jasno określone cele zawodowe i ich realizowanie (35%), wsparcie

rodziny/znajomych (33%), zdobycie wykształcenia wyższego (28%), szybkie podjęcie pracy (17%) i mieszkanie w dużym mieście (15%). Z drugiej zaś strony są świadomi, iż istotą sukcesu zawodowego jest ciągły rozwój zawodowy poprzez studiowanie, udział w szkoleniach lub innych formach doskonalenia zawodowego. Tą odpowiedź wybrało 57% ankietowanych.

W pytaniu nr 9, 15 uczniów wskazało, że posiada przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania pracy z kolei 179 ich nie ma. Wynika z tego, iż w przypadku zdecydowanej większości ankietowanych podjęcie i wykonywanie przez nich pracy nie wymaga zastosowania szczególnych uprawnień związanych ze stanem zdrowia.

W ostatnim z pytań uczniowie wymieniali, co ich zdaniem stanowi największą przeszkodę/barierę w podjęciu pracy.

Odpowiedzi na pytanie nr 10:

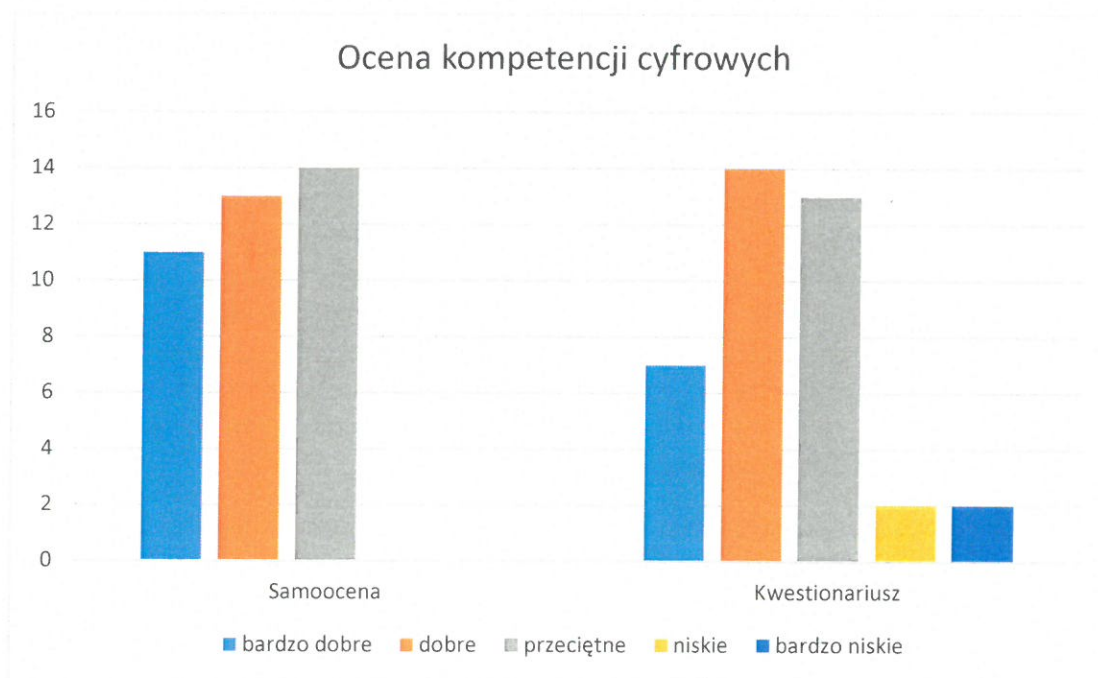
- a) Brak doświadczenia zawodowego,
- b) Brak umiejętności poruszania się po rynku pracy,
- c) Nieodpowiedni kierunek wykształcenia,
- d) Nieodpowiedni poziom wykształcenia,
- e) Nieodpowiednie kwalifikacje zawodowe lub ich brak,
- f) Niepełnosprawność,
- g) Niska samoocena, bierność zawodowa,
- h) Brak wiary we własne możliwości,
- i) Brak środków finansowych,
- j) Problemy rodzinne,
- k) Konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny.

Analizując powyższe dane należy zauważyć, iż podobnie jak w odpowiedziach na pytanie nr 8 ankietowani szukają przyczyny braku pracy najczęściej w postawach, zachowaniach lub braku określonych umiejętności interpersonalnych, a rzadziej w nieodpowiednim wykształceniu, braku kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego, czy niepełnosprawności. Dlatego też najwięcej osób jako główną przeszkodę w wejściu na rynek pracy wskazało brak wiary we własne możliwości (66%), niską samoocenę, bierność

zawodową (54%) i brak umiejętności poruszania się po rynku pracy (52%). Na kolejnych pozycjach wskazali brak doświadczenia zawodowego (41%), brak środków finansowych (39%), nieodpowiedni kierunek wykształcenia (34%) i niepełnosprawność (28%). Co czwarty badany uznał za ważną barierę w podjęciu pracy także nieodpowiednie kwalifikacje zawodowe lub ich brak, konieczność sprawowania opieki nad członkiem rodziny oraz problemy rodzinne. Za najmniej istotną barierę uczniowie uznali nieodpowiedni poziom wykształcenia.

Kolejnym etapem ankietyzacji uczniów była ocena poziomu posiadanych przez nich kompetencji cyfrowych rozumianych jako harmonijną kompozycję wiedzy, umiejętności i postaw umożliwiających życie, uczenie się i pracę w społeczeństwie cyfrowym, tj. społeczeństwie wykorzystującym w życiu codziennym i pracy technologie cyfrowe. Uczestniczyło w niej 38 uczniów. Pracownicy Punktu Doradztwa dla Młodzieży do weryfikacji ww. kompetencji wykorzystali test opracowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na potrzeby badania osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w wieku do 30 roku życia. Test oceniał pięć kluczowych obszarów tj. umiejętność korzystania z informacji i danych (umiejętność wyszukiwania, organizowania i oceny rzetelności informacji), komunikację i współpracę (korzystanie z technologii do interakcji i współpracy, zarządzanie tożsamością online, a także umiejętność korzystania z narzędzi do pracy zdalnej, które stały się standardem w wielu zawodach), tworzenie treści cyfrowych (edycja tekstów, grafik i multimedialnych treści, znajomość praw autorskich), bezpieczeństwo (ochrona danych, zarządzanie prywatnością i świadomość zagrożeń cyfrowych) oraz rozwiązywanie problemów (umiejętność identyfikacji i rozwiązywania problemów technicznych oraz wykorzystywania nowych technologii).

Pierwsza część arkusza pn. Samoocena składa się z 12 pytań, w ramach których osoba badana wybiera poziom A- Podstawowy, B-Średniozaawansowany, C- Zaawansowany lub D- Nie mam wiedzy i umiejętności w tym temacie. Natomiast druga część-Kwestionariusz to zestaw 15 praktycznych pytań z możliwością wyboru tylko jednej z opcji.

Na podstawie wyników uzyskanych w części I testu należy stwierdzić, iż badana grupa w większości (63%-poziom bardzo dobry i dobry) wysoko oceniła posiadany przez nią poziom kompetencji cyfrowych, podczas gdy w praktycznym sprawdzeniu wiedzy ww. poziom osiągnęło już 55% uczniów. Przeciętne umiejętności wskazało 14 badanych w części I i 13

osób w części II, natomiast 4 osoby uzyskały poziom niski lub bardzo niski. Osoby, które nie opanowały wiedzy i nie posiadają umiejętności cyfrowanych na poziomie przynajmniej dobrym mogą napotkać trudności w dostępie do niektórych miejsc pracy wymagających stosowania technologii cyfrowych.

Podsumowując powyższe badania należy zauważyć, iż większość uczniów deklaruje podjęcie pracy, założenie własnej firmy lub innej formy aktywności zawodowej po zakończeniu szkoły. Niestety dla blisko połowy z nich wiąże się to z wyjazdem do innego miasta, a nawet kraju. Świadczy to o ich wysokiej mobilności i otwartości na zmiany także te odnoszące się do miejsca zatrudnienia w wymiarze geograficznym. Jest to wyraźna deklaracja osób ankietowanych, że nie mieliby problemu ze zmianą miejsca zamieszkania w celu podjęcia pracy zawodowej.

Badana młodzież nie jest także zainteresowana zarejestrowaniem w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałczu w celu uzyskania pomocy w wejściu na rynek pracy mimo, iż część z nich nie sprecyzowała swoich planów w zakresie kierunków studiów, czy wyborze zawodu, jaki chcą wykonywać. Niektóre osoby wskazały wprost, iż na tym etapie życia pozostaną bierne zawodowo i będą realizować inne cele życiowe.

Badani uczniowie posiadają kompetencje i umiejętności zawodowe poszukiwane na rynku pracy, zwłaszcza w zakresie kompetencji informatycznych i informacyjno-komunikacyjnych. Potrafią korzystać z różnych technologii cyfrowych, lecz nie zawsze dotyczy to także sfery życia zawodowego, finansów, rozwoju zawodowego, korzystania z e-usług świadczonych przez instytucje publiczne i finansowe. Potwierdza to osiągnięty przez część uczniów przeciętny lub niższy poziom uzyskany w ramach praktycznego testu z kompetencji cyfrowych. W ich przypadku zasadnym jest odbycie szkolenia doskonalącego w tym zakresie lub samokształcenie. Kolejną ważną cechą badanej grupy jest duży udział osób posiadających prawo jazdy kategorii B oraz komunikatywną znajomość języka angielskiego. Są to potrzebne i poszukiwane umiejętności na rynku pracy, które ułatwią ankietowanym jej podjęcie. Ponadto ponad połowa uczniów deklaruje, iż potrafi samodzielnie przygotować dokumenty aplikacyjne oraz odbyć rozmowę kwalifikacyjną. Jest to wysoki udział, jednakże na tym etapie edukacji i kariery powinien być wyższy. Są to bowiem podstawowe umiejętności, bez których nie jest możliwe skuteczne poszukiwanie pracy.

Istotne wśród ankietowanych uczniów jest także ich zainteresowanie nabywaniem już w trakcie nauki dodatkowych kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Co czwarty z nich wskazuje posiadanie uprawnień zawodowych zdobytych, głównie w trakcie szkoleń. Ich zakres tematyczny jest różnorodny i większości odpowiada zapotrzebowaniu pracodawców na waleckim rynku pracy. Jest to korzystna sytuacja dla ucznia, ponieważ posiadanie pewnych uprawnień zawodowych warunkuje ubieganie się o zatrudnienie. Kolejną pozytywną cechą badanej grupy uczniów jest wysoki udział osób posiadających już pierwsze doświadczenia zawodowe zdobyte głównie w ramach praktyk zawodowych oraz prac sezonowych. Wykonywanie nawet prostych prac wprost nie związanych z zawodem wynikającym z kierunku kształcenia zwiększa potencjał kandydata do pracy.

W procesie poszukiwania pracy uczniowie mogą wykorzystać także swoje zainteresowania i dodatkowe praktyczne umiejętności zawodowe. W badanej grupie żaden przedmiot, czy nauka nie uzyskała większości odpowiedzi. Największy udział głosów sięgający blisko 30% uzyskały nauki społeczne i ścisłe, a następnie przyrodnicze i humanistyczne.

Niezbędne do osiągnięcia sukcesu zawodowego, zdaniem większości uczniów nie jest zdobycie wyższego wykształcenia, szybkie podjęcie pracy, wsparcie rodziny, czy mieszkanie w dużym mieście, ale najistotniejsze jest podążanie za swoimi marzeniami, wiara we własne umiejętności i umiejętność współpracy z innymi. Jest to odmienne podejście do sukcesu niż podejście poprzednich pokoleń. Badani uczniowie należą do generacji Z, która ceni sobie

zachowanie równowagi pomiędzy życiem zawodowym a osobistym (work-life balance). Oczekują przy tym, że praca nie tylko nie będzie im przeszkadzać w działaniach „zorientowanych na siebie”, ale stanie się czynnikiem ułatwiającym realizację planów i zamierzeń osobistych związanych np. z podróżowaniem, urzeczywistnianiem marzeń, uprawianiem hobby, rozwojem osobistym. Praca i kariera nie stanowią dla nich priorytetu i celu samego w sobie, są natomiast środkiem do urzeczywistniania celów i wartości pozazawodowych, istotnych w życiu prywatnym (w tym rodzinnym). Nie są to osoby zamknięte na budowanie relacji społecznych. Wysoko cenią umiejętność współpracy z innymi, co przekłada się na potrzebę tworzenia i rozwijania dobrych relacji w miejscu pracy, przyjazną atmosferę, wzajemny szacunek i możliwość integracji z zespołem. Nie jest to oderwane od dążenia do osiągnięcia własnych celów zawodowych, kariery, czy awansu. Osoby z pokolenia Z cenią sobie możliwość ciągłego rozwoju, zdobywania nowych umiejętności i realizowania własnych ambicji. Nie chcą tkwić w jednej rutynowej pracy, ale dążą do poszukiwania nowych wyzwań i poszerzania swoich horyzontów. Ważne jest dla nich, aby pracodawca dawał im możliwość uczestniczenia w szkoleniach i warsztatach podnoszących kwalifikacje.

Nastawienie na realizację własnych celów jest widoczne także w odpowiedziach dotyczących zdefiniowania najistotniejszych przeszkód w podjęciu pracy. Najwięcej uczniów zaznaczyło brak wiary we własne możliwości, niską samoocenę i bierność zawodową. Na niższych pozycjach znalazły się nieodpowiedni kierunek, czy poziom wykształcenia, brak doświadczenia zawodowego, niepełnosprawność, czy brak środków finansowych. Widoczna jest więc potrzeba wsparcia nie tylko w zakresie zdobywania konkretnych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, ale podjęcie działań motywacyjnych, wzmacniających pozytywne postrzeganie siebie i posiadanego potencjału, który może być wykorzystany również w karierze zawodowej.

Raport sporządziła: Justyna Wegner specjalista ds. programów, koordynator projektu pilotażowego pn. „Czas na Młodych”
Wałcz, dnia 28.03.2025r.

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wojska Polskiego 41
78-600 WAŁCZ
tel./fax 672585066-69
NIP – 765-10-14-142 REGON 331067848

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy

Anna Zaleska

RE: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]